

NORGES HØYESTERETT

Den 10. september 2015 ble det av Høyesteretts ankeutvalg bestående av dommerne Øie, Endresen og Arntzen i

HR-2015-01838-U, (sak nr. 2015/1612), sivil sak, anke over kjennelse:

X kommune

(Kommuneadvokaten i X
v/advokat Randi Gro Thuland)

mot

A

(advokat Ole Andreas Thrana)

B

(advokat Olav Sylte)

avsagt slik

K J E N N E L S E :

- (1) Saken gjelder anke over lagmannsrettens oppnevning av sakkyndig i en barnevernssak.
- (2) I 2013 iverksatte barnevernstjenesten i X kommune undersøkelsessak mot A og B, som sammen har barna C, født 00.00.2006, D, født 00.00.2007 og E, født 00.00.2008. Den 9. februar 2015 fattet Fylkesnemnda for barnevern og sosiale saker vedtak om omsorgsovertakelse for barna. A og B ble gitt rett til nærmere fastsatt samvær. Psykolog Anette Svendsen hadde forut for vedtaket utarbeidet skriftlig rapport i saken datert 2. oktober 2014, som på de vesentlige punkter sammenfalt med fylkesnemndas vurdering.
- (3) Begge foreldrene har brakt vedtaket om omsorgsovertakelse inn for rettslig overprøving, med påstand om at vedtaket oppheves, subsidiært om mer omfattende samvær. I stevningen begjærte mor oppnevning av sakkyndig for tingretten. X kommune anførte at det ikke var nødvendig med ny sakkyndig utredning.
- (4) Nedre Telemark tingrett avsa 3. juni 2015 kjennelse med slik slutning:

"Begjæring om oppnevning av sakkyndig tas ikke til følge."

- (5) Avgjørelsen ble anket av både A og B til Agder lagmannsrett, som 4. august 2015 avsa kjennelse med slik slutning:

"Psykolog Einar Salvesen oppnevnes som sakkyndig i saken for Nedre Telemark tingrett."

- (6) X kommune har anket lagmannsrettens avgjørelse. Anken retter seg mot lagmannsrettens rettsanvendelse og saksbehandling. Det anføres at lagmannsretten ikke har tatt hensyn til kompetansebegrensningen i tvisteloven § 29-3 andre ledd, som kun gir adgang til å prøve om tingrettens avgjørelse er uforsvarlig eller klart urimelig. Lagmannsretten har kun vurdert saken ut fra grunnvilkåret i tvisteloven § 25-2, og ikke foretatt noen reell forsvarlighetsvurdering av tingrettens avgjørelse. Videre anføres det at psykolog Salvesen ble oppnevnt som sakkyndig uten at noen av partene hadde bedt om det, og uten at partene hadde fått uttale seg om spørsmålet. Det ble heller ikke undersøkt om Salvesen var villig til å påta seg oppdraget. Det anføres at psykolog Salvesen er inhabil da han er A' behandler. Psykolog Salvesen har også opplyst at han ikke ønsker å bli oppnevnt som sakkyndig i saken.

- (7) X kommune har nedlagt slik påstand:

"Agder lagmannsretts kjennelse i sak 15-118154ASK-ALAG oppheves."

- (8) Både A og B har inngitt tilsvær.

- (9) A har anført at lagmannsrettens avgjørelse er korrekt i både begrunnelse og resultat. Oppnevning av sakkyndig er nødvendig for at saken skal opplyses på forsvarlig måte.

- (10) A har nedlagt slik påstand:

"Anken forkastes."

- (11) B anfører for det første at kompetansebegrensningen i tvisteloven § 29-3 andre ledd ikke kommer til anvendelse i saker etter tvistelovens kapittel 36, hvor ankeinstansen kan prøve alle sider av saken, jf. tvisteloven § 36-5 tredje ledd. Videre anføres det at beslutningen om å oppnevne psykolog Salvesen som sakkyndig må anses bortfalt som følge av at han ikke vil påta seg oppdraget. Kommunen har derfor ikke lenger rettslig interesse i å få prøvd denne delen av anken. Selv om valget av sakkyndig bortfaller, er det likevel ikke slik at lagmannsrettens beslutning om å oppnevne en sakkyndig bortfaller.

- (12) B har nedlagt slik påstand:

"Anken forkastes."

- (13) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker at utvalgets kompetanse er begrenset til å prøve lagmannsrettens generelle lovtolkning og saksbehandling, jf. tvisteloven § 30-6 første ledd bokstav b og c.

- (14) Tingrettens avgjørelse av om det skal oppnevnes sakkyndig eller ikke, hviler på et skjønn over hensiktsmessig og forsvarlig behandling, jf. tvisteloven § 25-2. Lagmannsrettens kompetanse i ankesaken var dermed begrenset etter tvisteloven § 29-3 andre ledd, og tingrettens skjønnsmessige avveining kunne bare settes til side på grunnlag av at avgjørelsen var uforsvarlig eller klart urimelig, jf. Rt. 2015 side 272. Dette gjelder selv om den underliggende saken blir behandlet etter reglene i tvisteloven kapittel 36. Det vises her til HR-2015-756-U.

Ved vurderingen av hvor langt lagmannsretten kan gå i å overprøve tingrettens avgjørelse i medhold av § 29-3 andre ledd er det imidlertid av betydning at det gjelder en sak som blir behandlet etter kapittel 36.

- (15) Lagmannsretten har i denne saken ikke foretatt en forsvarlighetsvurdering etter § 29-3 andre ledd, men i stedet foretatt en ny vurdering av om vilkårene for oppnevning av en sakkyndig i tvisteloven § 25-2 første ledd er oppfylt. Lagmannsretten har dermed gått utenfor den kompetanse den har til å overprøve tingrettens avgjørelse, og lagmannsrettens avgjørelse må oppheves.
- (16) Utvalget tilføyer at på bakgrunn av lagmannsrettens begrensede kompetanse, kunne den ikke selv oppnevne sakkyndig i saken. Utvalget går derfor ikke nærmere inn på anførselene om manglende kontradiksjon.
- (17) Avgjørelsen er enstemmig.

SLUTNING :

Lagmannsrettens kjennelse oppheves.

Clement Endresen
(sign.)

Toril M. Øie
(sign.)

Wenche Elizabeth Arntzen
(sign.)

Riktig utskrift: